

Idémanifest

CENTERSTUDENTER

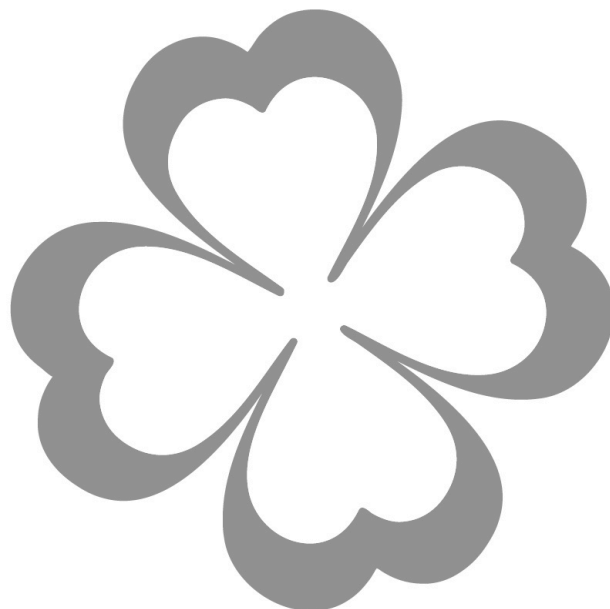

Centerstudenter är en del av Centerrörelsen och verkar i nära samverkan med Centerpartiet, Centerkvinnorna och Centerpartiets Ungdomsförbund. Vår politik vilar på samma gröna liberala grund som Centerpartiets vilket innebär att vi arbetar för ett friare, grönare och mer öppet samhälle där individen är viktigare än systemet.

VERSION

2011-05-22

Öppenhet och federalism i Sverige, Europa och världen

5 Centerstudenter vill att EU liksom Sverige ska styras enligt federalismens principer. Det innebär att makten kommer underifrån och delegeras uppåt. Principen är att all makt finns hos den enskilde och de frågor som inte kan lösas på en lägre nivå delegeras till en högre nivå.

Idén om den fria rörligheten är för Centerstudenter grundläggande i vår syn på Europa och Centerstudenter är starka vänner av det europeiska samarbetet. EU har gjort att både länders ekonomier
10 och människors liv har berikats

Både Europa och Sverige måste bli mer öppna. Den fria rörligheten får inte begränsas till att endast gälla oss inom unionen eller för vissa delar av unionen. Vi ser det som självklart att alla medborgare i EU har samma möjligheter att utnyttja den fria rörligheten. Öppenheten får dock inte begränsas till att endast omfatta den Europeiska unionen. Multilaterala samarbeten är en viktig komponent då det kommer till att
15 skapa välbefinnande och bekämpa fattigdomen. Särskilt viktigt är det att de mänskliga rättigheterna efterlevs i alla delar av världen.

Individens frihet

Individens frihet är absolut, så länge den inte inskränker på någon annans frihet. Den personliga integriteten måste alltid tas i beaktande och värderas högt. Individens frihet vilar på avsaknaden av
20 intrång i den personliga sfären. Rättsstaten måste bevaras, där endast statliga myndigheter har befogenheter att lagföra brott. Centerstudenter vill se en minimering av register och registreringar av uppgifter som kan hänföras till enskilda personer.

Alla människor är olika, vilket är en positiv kraft som bygger vårt samhälle. Trots detta finns strukturer
25 som inskränker individens frihet genom att behandla människor som sticker ut från normen annorlunda. Centerstudenter tror på ett samhälle där människor behandlas lika och inte baserat på exempelvis kön eller etnicitet. När alla individer har samma rättigheter och möjligheter kan strukturerna brytas och ett jämlikt samhälle kan uppnås. Bara i ett sådant samhälle kan individer ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential.

30

Jämställdhet

Även om vi i Sverige har kommit en lång väg i jämställdhetsarbetet så är det viktigt att vi inte nöjer oss med det. Det svenska samhället är fortfarande format av en ålderdomlig struktur som begränsar såväl
35 män som kvinnors möjligheter. Denna destruktiva struktur måste brytas och Centerstudenter anser att kraften för ändra samhällsstrukturen måste vara en kombination av stat och individ. Det är viktigt att inse att staten inte alltid vet bäst och att omfattande strukturella förändringar tar tid. Samtidigt spelar

staten en viktig roll då det kommer till att öppna möjligheter för kvinnor, exempelvis då det kommer till att starta egna företag inom kvinnodominerade yrken.

40 Då det kommer till jämställdhet är det även viktigt att Sverige driver en aktiv jämställdhetspolitik i EU och andra internationella samarbetsorgan. Kvinnor och mäns lika värde och rättigheter ska vara en grundsten i varje demokratisk stat.

Högre utbildning och forskning

45 Essentiellt i Centerstudenters syn på samhället är att alla människor har samma möjligheter att utvecklas och förverkliga sina drömmar. Det sätt som detta bäst kan förverkligas är att satsa på utbildning. Detta gäller så väl högre utbildningen som grundskola och gymnasieskola. Dessa utvecklingsmöjligheter får aldrig hindras av ekonomiska skäl, varför högskolan ska vara avgiftsfri och studiemedlet högt nog för en student att klara sig på. Administrationen kring studiefinansiering bör inte endast handhas av staten. Lärosäten skall till viss del själva få bestämma över hur antagningsprocessen till sina utbildningar ser ut.

50 Det är viktigt att kvaliteten i den högre utbildningen hålls hög och håller måtten för att vara en akademisk utbildning. Det system som idag styr finansieringen av de högre utbildningarna gynnar tyvärr inte kvalitet i utbildningen då den styrs av antalet examinerade studenter. Vi tror därför att en omstrukturering bör göras där god akademisk utbildningskvalitet och prestationer premieras istället för kvantitet. Vi tror att utbildning är det viktigaste redskapet för att skapa ett hållbart, effektivt och
55 tillväxtkraftigt samhälle och vi vill att alla som tar en akademisk examen ska kunna få ett kvalificerat arbete efter studierna. För att uppnå detta krävs en tydligare koppling till arbetsmarknaden och näringslivet. De hinder som gör det svårt att under studietiden skaffa sig arbetslivserfarenhet, samt att efter studietiden komma in på arbetsmarknaden bör även tas bort.

60 Det är viktigt att forskningen som sker kommer samhället till godo. Forskning och innovationer bör göras tillgängliga för företag och offentlig sektor. En balansgång mellan efterfrågan och fri forskning måste skapas där båda aspekterna måste tas i beaktande. Detta innebär att forskningen måste stå fri från kommersiella intressens anspråk på resultat men göras mer tillgänglig, användbar och efterfrågad av kommersiella intressen. Centerstudenter anser att det är av största vikt att skapa en trygg miljö där långsiktig forskning kan bedrivas för att inte hindra utvecklingen. Vidare är det viktigt att man ökar
65 förståelsen för den dynamiska process som det är att forska och skapa innovationer och på så sätt få en större nytta av de upptäckter som görs.

Marknad

70 Det fria utbytet av varor och tjänster människor emellan är en av de grundläggande förutsättningarna för civilisationen och den motor som driver den ekonomiska utvecklingen framåt.

Utvecklingen av välfärd förutsätter tillväxt, och tillväxt i sin tur är som störst när människor får handla fritt. Konkurrens skapar bättre och billigare produkter som underlättar och berikar människors liv. Den skapande förstörelsen gör att företag som skapar det människor vill ha lever vidare, medan företag som står för onödigt produktion går under. Det finns inget verktyg för resursallokering som är lika effektivt
75 som den fria marknaden och den måste få råda utan kvävande tullar och restriktioner.

Att från politiskt håll begränsa denna skapande kraft, att tvinga in den i mallen av sin egen utopi, är farligt och kan leda till katastrof. Människors drömmar, behov och önskemål är allt för mångfacetterade och komplicerade för att kunna förutspås av statlig byråkrati. Det människor efterfrågar kommer att finnas på en fri marknad och det människor inte efterfrågar skall inte tvingas på dem eller hållas vid liv
80 på konstgjord väg.

Det finns dock vissa undantagsområden där en helt oreglerad marknad kan komma till korta. Miljöförstöring i områden som ingen äger och som därmed inte får ett monetärt värde, eller branscher där monopol förstör den skapande kraft som en friare konkurrens skulle medfört, behöver viss politisk reglering för att människors frihet skall kunna garanteras. För att få in det fria konkurrenselementet i
85 välfärdsområdet krävs också ramverk för att man skall kunna garantera en optimal välfärd med kvalitet, oavsett enskilda individers förutsättningar. Äganderätt, frihandel och fri konkurrens är grundläggande liberala värden som varje Centerstudent värnar om.

Miljö

Centerstudenters politik vilar på en grön liberal grund, vilket innebär att en effektiv och framgångsrik miljöpolitik är av största vikt. Vår miljöpolitik bygger på liberal ideologi och den fria marknaden, men för att marknadens mekanismer ska kunna fungera på ett tillfredsställande sätt krävs att kostnader för miljöförstöring internaliseras. Då detta inte sker idag innebär det att marknadspriset på olika produkter sällan reflekterar produktens verkliga kostnad. Ett sätt att göra kostnader interna är att förstärka
95 äganderätten i så stor utsträckning som möjligt. I de fall då det är svårt, eller omöjligt, att definiera äganderätter för kollektiva nyttigheter anser Centerstudenter att det är rimligt att staten går in och prissätter miljön för att ge den fria marknadens mekanismer möjligheten att fungera på ett mer tillfredsställande sätt. Centerstudenters miljöpolitik baseras även på de grundläggande riktlinjerna i Brundtlandskommissionens definition av hållbar utveckling där det bland annat poängteras att en sådan
100 utveckling måste ske på tre arenor – den ekologiska, den ekonomiska och den sociala. Detta gör att en av de viktigaste principerna för oss då det kommer till att hitta lösningar för hållbar utveckling är att kombinera ekonomisk lönsamhet och minskad miljöpåverkan. Det ska löna sig att vara miljövänlig, både för privatpersoner och för företag, och i så stor utsträckning som möjligt eftersträvar Centerstudenter att miljövänligt beteende ska uppmuntras istället för att miljöskadligt beteende ska bestraffas. I likhet med
105 Brundtlandskommissionen och dess definition av hållbar utveckling vilar Centerstudenters miljöpolitik på en antropocentrisk grund.

Centerstudenter ser global uppvärmning som ett av de mest akuta miljöproblemen idag. Vi som lever på jorden idag har det bättre än någonsin förut i historien men det välstånd vi har byggt, framför allt i västvärlden, är till stor del baserat på användandet av lättillgängliga och billiga fossila bränslen. Växthuseffekten är en naturlig mekanism som reglerar jordens temperatur, men då människan förstärkt denna genom exempelvis förbränning av olja och kol har halten av växthusgaser i atmosfären blivit så hög att jordens medeltemperatur höjts och kommer att fortsätta öka under en lång tid framöver. Dessa klimatförändringar kan komma att leda till stora skador, såväl ekologiska, ekonomiska och sociala. Centerstudenter vill därför agera nu, agera kraftfullt och agera på en internationell arena genom internationella och regionala organ såsom FN och EU.

Ett av de största problemen med global uppvärmning är att problemen i stor utsträckning är orsakade av oss i västvärlden, medan de största skadorna troligtvis kommer att uppstå i utvecklingsländerna. Därför är fattigdomsbekämpning genom framförallt frihandel en nyckel för att minimera effekterna av att klimatet förändras. Det är också av största vikt att rikta bistånd mot just utvecklingsländers möjligheter att anpassa sin produktion direkt till en mer miljömässigt hållbar sådan. Detta kan ske exempelvis genom klimatbistånd och transfereringar av miljövänlig teknik från västvärlden till utvecklingsländerna. Det är orimligt att kräva att utvecklingsländerna ska stanna upp sin industrialisering, men det är lika orimligt att de ska behöva göra samma misstag som vi redan har gjort. Införande av frihandel gör att man kan ta hänsyn till alla aspekter av hållbar utveckling och leder till synergieffekter.

Även om den globala uppvärmningen är det mest akuta miljöproblemet i dagsläget är det viktigt att bibehålla en bred systemsyn och Centerstudenter anser att det är viktigt att insatser, både nationellt och globalt, fortsatt riktas mot miljöproblem såsom exempelvis övergödning, försurning, luftföroreningar och biologisk mångfald.

Centerstudenter anser att vi ska arbeta för att så snart som möjligt kunna uppnå en energimix bestående endast av förnyelsebara energikällor. Detta kräver såväl politiska incitament för marknadsintroducering av nya tekniker som satsningar på forskning och utveckling. Centerstudenter vill se en mer internationellt samordnad forskning på miljöområdet för att på så sätt effektivisera forskningsinsatserna. Centerstudenter ser även energieffektivisering som en stor del i omställningen mot ett hållbart samhälle. Stora strukturella förändringar tar lång tid, och det är viktigt att vi inte väntar på den ultimata lösningen, utan istället ser varje ny teknologi som ett steg på vägen mot en hållbar framtid.